

NIEPRAWOŚĆ (485) *sb f*

W pisowni łącznej (482), w rozłącznej (3).

Wszystkie samogłoski jasne (w tym w a 4 r. błędne znakowanie).

sg N nieprawość (54). ◇ G nieprawości (119). ◇ D nieprawości (7). ◇ A nieprawość (102). ◇ I nieprawością (16). ◇ L nieprawości (15). ◇ V nieprawości (1). ◇ pl N nieprawości (26). ◇ G nieprawości (59). ◇ D nieprawościami (6), nieprawości(o)m (1) WujNT. ◇ A nieprawości (70). ◇ I nieprawościami (3). ◇ L nieprawościach (6); -ach (5), -äch (1) GrzegŚm.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w. s.v. prawość.

Postępowanie niezgodne z prawem boskim i ludzkim; iniquitas Vulg, PolAnt, Modrz, Cn; pravitas Vulg, PolAnt, Cn; nequitia Vulg, Modrz, Cn; iniustitia PolAnt, Vulg; sinisteritas Mącz, Cn; perversitas PolAnt, Cn; inturia HistAl; impietas, mendacium, poena, praevaricatio, transgressio legis PolAnt; improbitas, indignitas, malevolentia, malignitas, malitia, (per)iniurium, praeiudicium, vitiositas, vitium Cn (485): HistAl D7; KromRozm I Ev; KromRozm II bv; Y poháníł ye márníye zá ich wśfetczności/ Gdyż yeft Bogyem co fie mści káždey nyeprawości. LubPs N5v; A tak thu Pfáltes czyni wyznanie grzechow s tey przyczyny/ áby Pan rořpomniawřzy ná řwoie obietnice/ raczył odpuřć niepráwořci ludowi řwemn LubPs Y2, N5; GroicPorz av; by teřz dobrze Obrázow Pan Bog niezákazał tzynić y řtáwiác/ [...] tedybyřmy iednák mieli/ tákowe niepráwořci poniecháć/ ktorey fie dziwuia/ [...] Turcy/ Tátarowie/ y Zydwowie. KrowObr 117, 87v; Sromayćie fie przed oycem y przed mátká o nieczyřthotę y przed przeřořonym y przed mocnym o kłámřtwá/ przed kxiářęćiem y řędzim zá grzech/ przed zebránim wiernych y ludem zá niepráwořć/ przed towarřyřřem y przyiáćielem [!] zá nieřpráwiedliwořć Leop Eccli 41/22; [Bóg] Grzeřřnemu obiecuie gdzie fie náwroći že niebędzie ná niepráwořć pámiętał Leop Ez 33 arg, 1.Reg 20/8, 25/24, Iob 19/29, Ps 16/3, 38/12 (18); BibRadz 2.Reg 24/10, Ps 26 arg, Ion 3/8, Mich 6/12, Hab 1/13, 1.Ioann 5/17; Mącz 395b; GórnDworz A2v; RejPosWiecz³ 98v [2 r.]; Zwierzchu glátka pořtáwá/ w řercu niepráwořci BielSat G4 [idem BielSen]; WujJud 65 [3 r.], L14; WujJudConf 65; odkupił nas Pan nářz od wřřelkiey niepráwořci/ vczynił tedy dořýć nie tylko zá pirworodny grzech/ [...] ále zá wřřytki grzechy wřřech ludzi. RejPosWstaw 22, 21v, [21³]v [2 r.], 22; Mowćie znowu prořę á nie řádzćie złořćiwie (marg) wł. wroććie řię prořę niech nie będzie niepráwořci/ wroććie řię etc. (–). BudBib Iob 6/28; Bo náuczáia niepráwořci vřtá twoie/ á obierařł ięzyk przewrotnych. BudBib Iob 15/5, 1.Reg 15/23, 1.Par 12/17, Iob 22/23, Ps 58/4[5], 5[6] (12); BudNT Act 18/14, 2.Tim 2/19, Iac 3/6, 1.Ioann 3/4; Sczęřliwy człowiek ktoremu PAN nie przyczyta niepráwořci/ á w ktorego duchu niemářz zdrády. CzechRozm 207; BOG ieřt oná řámá prawdá: á niepráwořci w nim niemářz: řpráwiedliwy y řczyry ieřt. CzechRozm 217, 4, 68, 115v, 217; ModrzBaz 94; á iř řwiát wřřytek przez puřtorá tyřięcá lath niepráwořci w Papięřtwie nie nálařł/ ktoreyby řłufřnie z řtrony iey [stolicy rřymřkiej] wrędu przygánić mogł SkarJedn 151, 348, d8; Szat teřz męřkich niewieřćie w zakonie řtárym vřřywać zákazowano: y nigdy to nie przyřtoi/ gdzie nie práwořć iáka y zły koniec mieřřce ma Skarřyw 16; BielSen 17; Smierćci řpráwiedliwego/ [...] ieřt k řywotu drogá/ ieřt řkroceniem wřřech trudnořci/ kres pláczu, y boleřci/ wřřech řwieckich niepráwořci. ArtKanc R20; GrabowSet I2v, Q2v, S4; Abowiem ieřři chceřz być praw P. Bogu twemu; potrzebáć tego koniecznie/ ábyř nie dał mieřćá/ w duřzy y řumnieniu twym/ řadney niepráwořci

LatHar +2; [grzechy cudze] uczestnictwo w nieprawości/ obroną cudzej złości. *LatHar* ++2; ábyś [na spowiedzi] łzyczę y pokornie wyznał te wśzytkie nieprawości/ ktoremi widziłś sumnienie twoie zmázane y obciążone *LatHar* 111; Ieśliż będzieś Pánie pilnie obaczał nieprawość [Si iniquitates observeris, Domine *Vulg Ps* 129/3]/ á ktoż wytrwa Pánie? *LatHar* 169, +6, [+10]v, 3, 32, 40 (19); Wízelka nieprawość ieltci grzech *WujNT* 1.*Ioann* 5/17, *Matth* 24 arg, *Act* 8/23, 24/20, 2.*Thess* 2/10, *Tit* 2/14 (9); Gdyż ziemiá pełná ielt prawných żałob o krew/ y Miálto ábo R. P. pełná nieprawości [civitas repleta est aversione *Vulg Ez* 9/9]. *PowodPr* 86; *SkarKaz* 4a; *SkarKazSej* 707b; *SzarzRyt* A4v.

nieprawość czego (3): *BibRadz Iob* 13/26; *BiałKat* 383v; *WujJud* 21. Cf *W przen.*

nieprawość czego [= w czym] (2): Ty y łynowie twoi/ y dom oycá twego łtobą nofić będziecie nieprawość świątnice [iniquitatem sanctuarii]: tełz ty y łynowie twoi łtobą ponieście nieprawość ofiárownictwá wálzego [iniquitatem sacerdotii vestri]. *BudBib Num* 18/1.

nieprawość ku czemu [dosłowny przekład] (1): á on będzie pomniał ná nieprawość ku poimaniu [= przez którą będą pojmani] [recordabitur iniquitatis ad capiendum]. *Leop Ez* 21/23.

nieprawość przeciwko komu (1): tak iż opuściłśy boyaźń bożą/ miłość łpolną y wśtydliwość/ ná wśeláką márność/ zuchwałtvo/ złoć y nyeprowość przeciwko bogu/ [...] przeciwko łwemu włáfnemu łumnyenyu ludźye łye wydawali *KromRozm III B*.

nieprawość czyja [w tym: *pron poss* (144), *G sb i pron* (82), *ai poss* (14)] (240): Tak wielmi rozgorzała łie nieprawość żydow/ iłż łtrożom moiłm dali pieniądze rzekątz: Mowcie iłże iego wćhenicy cialo iego w nocy vkradli łą. *OpecŻywList* C2; *RejPs* 76v; ktory [Balaam] rozmiłował łye zapłáty nyelulłney/ ále był karan z łwey nyeprowości. *KromRozm I* D2v; *LubPs* A3, L4v, N3v, N4, P6v, aa2 marg; *KrowObr* 5, 110v, 155; Odwroć oblicze tve od grzechow moich: á wśłytkie nieprawości moie zgładz. Stworz we mnie łerce czyłte Boże *Leop Ps* 50/11; Abowiem lepłła ielt nieprawość męłka/ niłzi niewiálta ktora dobrze czyni *Leop Eccli* 42/14; Otho thá byłá nieprawość Sodomy łiołtry twoiey/ Pychá/ Sytość chleba/ y obfitość/ y proznowanie/ iey łámey y corek iey: á ręki niedołthátecznemu y vbogiemu nie podawali. *Leop Ez* 16/49, *Gen* 15/16, *Ex* 20/5, 1.*Reg* 20 arg, 2.*Reg* 24/10, 4.*Esdr* 7/68 (47); *KochZuz* A4v [2 r.]; gdy łię poczęli rozmnáżać ná ziemi miełzkájący/ á rozrodziłá łię liczbá dźiatek/ [...] złoć tych połedniełszych przewyłżyłá nieprawość onych pierwłzych *BibRadz* 4.*Esdr* 3/12, *Deut* 5/9, 9/5, 3.*Reg* 8/50, *Iob* 13/23, *Ps* 25/11 (20); żeś y nas w łtárádawnéy wierze Przodków náłzych potwiłrdził/ y Kácérłką nieprawość przed oczymá náłzymi wyłtáwiłes: zá coć bárzo obádwá dźiękuujemy. *OrzQuin* O2; *RejPos* 71, 75v, 166, 168v, 181, [236]v, 265; *RejPosWiecz*³ 98, 98v [2 r.]; *KuczbKat* 205, 420; *WujJudConf* 83; *RejPosWstaw* [21³]v [2 r.], 22v; *BudBib Gen* 44/16, *Ex* 20/5, 34/7, 9, *Lev* 10/17 (39); *BiałKaz* A4v, D2, M3v, M4 [2 r.]; *BudNT Rom* 4/7; *StryjWjaz* C3; Nieprawości wálze [peccata vestra *Vulg Is* 59/2] przegrodę czynią miedzy wámi y Bogiem *CzechRozm* 149, 115v, 116 [2 r.], 119, 149, 206v (14); Przyłtępuie do tego złego wielka wiela ludźi złoć y nieprawość [multorum improbitas ac nequitia]/ ktorzi álbo pobudzaiá á rołzczá drugich niezgody *ModrzBaz* 66v, 49v; *KochPs* 13, 44, 77, 137, 142, 153; *SkarŻyw* 368; *CzechEp* 188, 244; *ReszPrz* 24; *WerKaz* 301; *WisznTr* 27; *KochPieś* 2; Aby wśzyłcy záłlepieni [...] nieprawość łwą opułciłi/ ku tobie łię náwrociłi. *ArtKanc* M16v, D16v, D17, L5v, L10, M (9); *BielRozm* 5; *ZawJeft* 35; *GrabowSet* C3v, C4, H4, L, S3, V2; wiem żeł przełtąpił przykazanie twoie/

ále wyznawam wżyſtkie nieprawoſci moie/ przed Boſkim obliczem twoim. *LatHar* 19, 24, 25, 33, 89, 92 (40); *WujNT* 403, *Rom* 4/7, s. 537, *Rom* 9 arg, s. 702, *Hebr* 8/12, 10/17; *PowodPr* 16; *CzahTr* G, G3v.

W połączeniach szeregowych (9): *KromRozm III B*; *Leop Ez* 37/23; y mnoży [nowa Ewanjelija] w nim [w człowieku] niewſtyd/ vpór/ ſmiałość/ y wſzeláką nieprawoſć *OrzQuin* L2v; Fálſze/ nabożeńſtwa zmyſlone ze wſzelką nieprawoſcią y bałwochwałſtwem [zwirzchnoſć bogobojna] wyrzuca/ niſzczy y wykorzenia *WujJudConf* 213v; *BudBib Ex* 34/7; *CzechRozm* 217; *ModrzBaz* 99; *ReszPrz* 35; *GrabowSet* A4.

W przeciwstawieniach: »nieprawoſć ... ſprawiedliwoſć (20), cnota (4), miłość (4), prawda (3), ſwiątobliwoſć (2), cnotliwe poſtęпки, dobroć, poſwięcenie, prawdziwy, co ſłuſznego« [w tym: ſprawiedliwoſć i ſwiątobliwoſć (1)] (37): A prze rozmnożenie nieprawoſci ożiębnie miłość wielá ich [propter multiplicari iniquitatem refrigescet charitas] *MurzNT Matth* 24/12; *KromRozm II mv* [2 r.]; *LubPs* O3v, Qv; *Leop Ez* 33/13 [2 r.], *2.Cor* 6/14, *Rom* 3/5; Vmiłowałeſ ſprawiedliwoſć/ á nienawidziałeſ nieprawoſci *BibRadz Hebr* 1/9; *BielKron* 80; *RejPos* 71; *WujJud* 93, 233v; *CzechRozm* 206v, 217; choćiaby fię w nagrodzie ſlácheckiey głowy zdało być co ſłuſznego/ ále w nagrodzie głowy chłopkiey ieſt wielką nieprawoſć. *ModrzBaz* 80; *SkarJedn* 248; Ítáray fię z pilnoſcią o to/ Chrzeſćijáninie miły/ ábyć y ná niey [na modlitwie]/ y ná náukách o niey/ iáko ná pobudce do cnoty/ y wędzidle do záhánowania wſzelkiey nieprawoſci/ nigdy nie fchodziło. *LatHar* +3v; O dobry Iezu/ niech mię nie zágubia nieprawoſć moia/ ktorego ſtworzyła wſzechmocna dobroć twoia. *LatHar* 25; członki nieprawoſci ſłużące/ ná cnotliwe poſtęпки y ſprawy obráćć w obudwu Teſtámenćiech Boſkich roſkazano. *LatHar* 110, +2v, +6, 201, 269, 570; *RybGęſli* B3v; Lecz kto ſzuka chwały tego ktory go poſłał/ ten ieſt prawdziwy/ á nie máłz w nim nieprawoſci. *WujNT Ioann* 7/18; iżby byli oſádeni wſzyſcy ktorzy nie wwierzyli prawdzie/ ále przyzwolili ná nieprawoſć *WujNT 2.Thess* 2/12, *Matth* 24/12, *Rom* 6/19 [2 r.], *2.Cor* 6/14, s. 715 marg, *Hebr* 1/9; *SkarKaz* 2a; *SkarKazSej* 701a.

W porównaniu (4): A przetoż thá nieprawoſć będzie wam iáko mur wyłoki zryłowany á pochyłony ku obáleniu *BibRadz Is* 30/13; *RejPos* 166; *BudBib Iob* 15/16; *CzechRozm* 116.

Tłumaczenie etymologii hebrajskiej nazwy Betawen (1): do Betel gdzie Ieroboám bałwochwałſtwo poſtánowił á zowie ie Betawen ku iego zelżywoſci to ieſt dom nieprawoſci. *BibRadz I* 456b marg.

Tłumaczenie hebrajskiej nazwy osobowej Aman (1): Hełther w figurze Koſćioła/ [...] zábiwłſy Amáná/ ktory ſie wykłada Nieprawoſć/ czałtki god/ y dzień ſwięty przeſyła do potomkow. *Leop* *B4v.

W dosłownym tłumaczeniu niejasnego tekstu biblijnego (3): Odeń Infulę/ zdeym Koronę: zaż nie tá ieſt kthora poniżonego powyſzłſyła/ á wyłokiego poniżyła? Nieprawoſcią/ Nieprawoſcią/ nieprawoſcią położe iá [Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam; Wniwecz/ wniwecz/ wniwecz obrocę iá *BibRadz*] *Leop Ez* 21/27.

W charakterystycznych połączeniach: nieprawoſć rozkrzewia ſię, rozmnaża ſię (2); nieprawoſć odpuszczona (4), okrutna (3), pokarana, ſroga, wielka (2); nieprawoſć domu izraelskiego, izraelska (7), kacerska (2), ludzi (ludzka) (5), myſli, ojcow(ſka) (10), ſerca (3), żydow; nieprawoſci czas (2), lata, mnoſtwo, mſciciel, odpuszczenie (3), omycie, rozmnożenie, ſędzia, ſproſnoſć, wielkoſć, wina,

wspominanie; pełny nieprawości (8); nieprawości mścić się (5), nauczać (2), nienawidzieć, poniechać, poprzestać, przydawać (2), ująć, zawstydzić się, żałować; dla nieprawości (s)karać (3), sądzić, zagniewać się; od nieprawości oczyścić (7), odkupić (wykupić) (8), odstąpić, odwozić (3), odwrócić się, omyć, uchodzić, ustrzec się, wyjąć; według nieprawości karać (2), oddawać; karać z nieprawości, omyć, wybawić, wykupić, wyzwolić; oczyszczone z nieprawości, podżwignion; zawstydzenie z nieprawości; być miłościw (miłosierny) nieprawości (5), odpuścić, sfolgować, służyć (służący) (2); nieprawość ganić, myśleć, (z)należć (3), obaczać (obaczyć) (3), oddalić (4), odjąć, odpuścić (przepuszczając) (8), ogłaszać, omyć (4), puścić z pamięci (2), rozmnożyć, rozwiązać, sądzić, skarać, (w)spominać (7), ścierać, wyzna(wa)ć (5), zakryć, zbielić (2), znosić (2); na nieprawość pamiętać (4), wspomnieć (2); za nieprawość oddać, płakać, sromać się; pokuta za nieprawość; nieprawością napelniony, uwikłany; sprawować się nieprawością; nad nieprawością mścić się, ulitować się, zmiłować się; w nieprawości kochać się, począć się (2), umrzeć (4), żyć; uczestnictwo w nieprawości.

Zwroty: »nieprawość (u)czynić, (na)broić, brojący, działać, działający« = *iniquitatem facere a. operari; faciens a. operans iniquitatem Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (20:4:2:1:1): Pan powyeda/ iż fą w krolestwye yego/ to yeft/ w koſcyele pogorſſenya/ y ci/ ktorzy nyeprawość czynyą/ to yeft źli á nyeprawyedliwi *KromRozm III D*; iſzczęſliwa ieft [*niewiasta*] niepłodna/ y niepokolóna/ ktora nieuznáła łoża w grzechu [...] y Trzebieniec ktory nieczynił rękami ſwemi nieprawości/ áni myſlił przeciwko Bogu niecnotliwych rzeczy *Leop Sap 3/14, 4.Esdr 7/68, Ps 27/3, 100/8, 118/78, Ez 33/13, 1.Ioann 3/4; BibRadz Ps 59/3, Matth 13/41; RejPosWiecz³ 98v; KuczbKat 205; BudBib Iob 31/3, Ps 27/3, 35/12[13], 57/2[3], 58/2[3]*; Wſzelki kto czyni grzech/ y nieprawość czyni. Bo grzech ieft nieprawość. *BudNT 1.Ioann 3/4; CzechRozm 112v*; gdyż iednak ieft naniewinniefzy/ ktory y ſłowkiem nie zgrzeſzył (nieprawości/ mowi *Ezaiasz*/ nie wczynił/ áni náležóna ieft zdráda w wſtách iego) *CzechEp 197; NiemObr 115; LatHar 159, 268, 606; WujNT Matth 7/23, 13/41, s. 424, 1.Ioann 3/4*.

»(z)gładzić nieprawość« = *delere iniquitatem Vulg; delere praevaricationem PolAnt* [szyk zmienny] (20): *RejPs 76v; LubPs N3v; KrowObr 155; ZMIłuy* fie nádemną Boże [...] á według wielkości złutowania thwego/ zgładz nieprawość moię. *Leop Ps 50/3, Ps 50/11; BibRadz Ps 50/3; RejPosWiecz³ 98, 98v; KuczbKat 375*; á coszbys rzekł ná one zakonne poſtępki y ſprawy? gdzie ono zá ludzkie wyſtępki y grzechy bydło rzezano/ á krwią ich nieprawości gładzono. *CzechRozm 60; ArtKanc L5v, L8v, M; GrabowSet K4v; LatHar 146, 148, 164, 165, 564, 650*.

Wyrażenia biblijne: »bogactwo, mammon nieprawości« = *mammona iniquitatis Vulg Luc 16/9 (1:1)*; *BudNT przedm a5*; chce tego po nas Chriſtus/ żebyſmy fobie czynili przyiaćioły z bogactw nieprawości [*ex mamona iniquo*]/ ktorziby nas przyięli do namiotow ſwych. *ModrzBaz [38]*.

»dzielnik, robotnik nieprawości« = *operarius iniquitatis Vulg (1:1)*; Y przeſładował niepráwe [...] á the co więc trwożyli lud iego/ wſłytkie popalił ogniem: ták że [...] wſzyſcy dzielnicy nieprawości [*ſprawce nieprawości WujBib*]/ zaburzeni byli *Leop 1.Mach 3/6*; odſtápcieſz odemnie wſzyſcy robotnicy nieprawości [czyniéciele nieprawości *Leop*]. *WujNT Luc 13/27*.

»nieprawość grzechu« (2): á tyſ mi odpuſcił nieprawości grzechu mego [*et remisisti impietatem peccati mei Vulg Ps 31/5*; niezbożność grzechu mégo *WujBib*]. *KrowObr 159; LatHar 98*.

»nieprawość łakomstwa« (2): Dla nieprawości łakomstwa jego [*Propter iniquitatem avaritiae eius*] rozgniewałem się/ i karałem go *Leop Is* 57/17; *BudBib Is* 57/17.

»tajemnica nieprawości« [tylko w *2.Thess* 2/7 i w nawiązaniu do tego cytatu] (7): *NiemObr* 164; Abowiem się już sprawuje tajemnicą nieprawości [*mysterium iniquitatis*]. *WujNT 2.Thess* 2/7; Antychryst/ skoro po w niebo wstąpieniu Pańskim/ począł przychodzić w członkach i wprzodźcieliach swoich (i sprawować tajemnicę nieprawości) to jest w haeretykach i w tyrannach przesładowujących kościół jego *WujNT* 716, 716 [2 r.], 717, Ccccc2.

Szeregi: »drapieżstwo i nieprawość« (1): to co jest z wierzchu kuba i miły oczyszczenie: lecz co jest we wnętrzu was/ pełno jest drapieżstwa i nieprawości [*plenum est rapina et iniquitate*]. *WujNT Luc* 11/39.

»grzech, (i, a) nieprawość« [szyk 13:9] (22): ci którzy czynią grzechy i nieprawość [*peccatum et iniquitatem*]/ są nieprzyjacielami swymu. *Leop Tob* 12/10, *Ier* 22/17, *Ez* 33/10, *Hebr* 10/17; Abowiemci ja będę miłościwym nieprawościom i grzechom ich [*propitius ero iniquitatibus eorum*] *BibRadz Hebr* 8/12, *Iob* 13/23, *Ier* 16/18; *GrzegŚm* A3v; *RejPosWstaw* [21³]v, 22v; *BudBib Ier* 36/3; *BialKaz* M4; *CzechRozm* 219v; *KochPieś* 2; *ArtKanc* L8v; aby raczył być miłościwym tu i na wieki Pan Bog wszechmogący/ narodowi złośliwemu/ ludowi grzechów i nieprawości pełnemu *LatHar* 38, 92, 142, 164, 207; *WujNT* 702, *Hebr* 10/17. [Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.]

»lichwa i nieprawość« (1): Z Lichwy i nieprawości [*ex usuris et iniquitate Vulg Ps* 71/14] wykupi dufce ich *LatHar* 400.

»łupieżstwo i nieprawość« (1): a walcicie w łupieżstwie i w nieprawości [*in extorsione et perversitate*]/ a tymczasem się podpierałi. *BibRadz Is* 30/12.

»nieczystość i nieprawość« (1): Jeśli się dało z wieść serce moje dla niewiasty/ [...] Niech miele inemu żonę moją/ a niech się nad nią schyla i inni. Bo to jest nieczystość/ i nieprawość [*scelus et iniquitas*] odłączona. *BudBib Iob* 31/11.

»nieczystość i nieprawość« (2): Yakoście wydawali członki wasze ku służbie nieczystości i nieprawości [*immunditiae et iniquitati Vulg Rom* 6/19] na nieprawość/ tak teraz wydawacie ku służbie sprawiedliwości na poświęcenie. *KromRozm II* mv; *WujNT Rom* 6/19.

»niedbałość i nieprawość« (1): żebym we dnie i w nocy z pokorą i łeznością ślutecznie płakać mógł za wszystkie niedbałości i nieprawości moje. *LatHar* 154.

»niezbożność i nieprawość« (1): mamy wystawionego przed oczy Antychrysta/ iako pana/ głowę i heretika/ [...] wszelkiej niezbożności i nieprawości. *CzechEp* 353. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»obłudność i nieprawość« (1): Także i wy zwierchu się w prawdzie zdacie ludziom sprawiedliwi: lecz wewnątrz pełni jesteście obłudności i nieprawości [*hypocrisi et iniquitate*]. *WujNT Matth* 23/28.

»upadek i nieprawość« (1): Wpadki i nieprawości przeszłe/ przedziwną mocą swą w lepsze twoje obrocił *LatHar* 676.

»nieprawość i zdrada« = *iniquitas et dolum Vulg* (2): *Leop Soph* 1/9; Rośprowadźcie je od siebie/ Dániel rośkaże/ Wnetci się tu ich nieprawość/ i zdradę pokaże. *KochZuz* A4v.

»złość, (i, a, abo, ani) nieprawość« = *impietas et iniquitas PolAnt; improbitas ac nequitia Modrz* [szyk 20:2] (22): *LubPs* A3; *KrowObr* 5; Ná grzbiecie moim budowáli grzeźnicy: przedłużali nieprawość á złość swoię [*prolongaverunt iniquitatem suam*]. *Leop Ps* 128/3; *BibRadz Iob* 34/10; *RejPos* 166, 168v; *BialKaz* D2; *CzechRozm* 216, 217v; [Bóg] fkarze czáfu fwego złość ábo nieprawość Krolow/ y wżytkich Przełożonych [*puniet et regum et praesidum iniquitatem*]. *ModrzBaz* 49v, 66v; *SkarJedn* 248; *SkarŻyw* 269; *NiemObr* 15; *WisznTr* 27; Krew á woda wypłynęła/ z iego ciála świętego/ Ku omyciu náfzych złości/ y wżelakich nieprawości. *ArtKanc* D19v, L10, Q19v [2 r.]; *LatHar* 42, 143; *WujNT* 403. [Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.]

W przen (33) : iż iedno łam Pan Bog rozwiązuie nieprawości łercá náfzego. *LubPs* aa2 marg, N4, O3v; Ogarnęły mię boleści łmierci/ y łthrumienie nieprawości łthrwożyły mną *KrowObr* 238; Choć też więc łynowię [.] twoi zgrzeźyli przeciw iemu/ y opuścił ie w ręce nieprawości ich *Leop Iob* 8/4; Z oráliście niepobożność/ żęlišcie nieprawość/ iedlišcie owoc mátáctwa *Leop Os* 10/13, *Ps* 37/5, 73/20, *Ier* 9/14, 16/12, *Thren* 1/14; Piśełz przeciwko mnie łrogołci twoie/ á wkłádałz ná mię nieprawości młodołci moiey. *BibRadz Iob* 13/26; Biadá temu [...] ktory zálkáda miałto z nieprawości. (marg) To ielt/ z wciśnieniem vbogich. (–) *BibRadz Hab* 2/12; Widzyáłem pod łłońcem ná mieyfcu łáadowym nielutość kroluiąc/ y ná mieyfcu łpráwiedliwosti nieprawość. *BielKron* 80; iáko piłmo o tobie powiáda/ iż vłtáwicznie iáko wodę łepcełz márnemi vłty łwemi/ złość á nieprawość swoię *RejPos* 166, 71; Czemuż tedy czálów dżisieyłzych máło łudzi tego Sákrámentu moc otrzymawáią? nie winien w tym nic Sákráment/ ále nieprawość wiáry *BialKat* 383v; *KuczbKat* a2; *WujJud* 21; Coż obrzydły á niepożyteczny człowiek/ ktory pije iáko wodę nieprawość? *BudBib Iob* 15/16, *Prov* 19/28, *Zach* 3/4; *CzechRozm* 116; wżywaymy nie włtárym kwášie/ áni w kwášie złości y nieprawości/ ále wprzáłnicy czyłtości y prawdy. *SkarJedn* 248; *GrabowSet* C3v, C4; Abowiem nieprawości moię łtánęły nád głowá moią: á iáko cięłżkie brzemię obciáżyły mię. *LatHar* 162, +6, 98, 152; Stądze dla łztuki Ziemie álbo Złotá/ Nieprawość kwitnie/ á wiedznie Cnotá *RybGęśli* B3v.

Wyrażenie: bibl. »syn nieprawości« (2): Ode dni Gábáá zgrzeźył Izráel/ táb łtháli: nie záchwyći ich w Gábáá bitwá nád łyny nieprawości [*proelium super filios iniquitatis*]. *Leop Os* 10/9; A łyn nieprawości niech do tego łię nie łklánia/ áby łię pałtwił nád nami [*et filius iniquitatis non apponet nocere ei Vulg Ps* 88/23] *LatHar* 179.

Przen: Człowiek nieprawy, grzesznik (1) : Będá to widzieli prołtacy [*recti*] á rożwefelá łię: á włfelka nieprawość [*iniquitas*] zátká łobie gębę. *Leop Ps* 106/42.

a. *Niezgodność z prawdą w odniesieniu do słów, myśli; kłamstwo* (6) : Day mi táką ręká vderzyć łię w ty pierśi: żebych iuż z nich wybić wżytki złe myśli mogł/ y nieprawości wżytki wytrzáńác *SkarKaz* 353b.

W przeciwstawieniu: »nieprawość ... sprawiedliwość« (1): Miłowałes złość więcęcy niłli dobrothliwość: więcęcy nieprawość niłli mowić łpráwiedliwość [*iniquitatem magis quam loqui aequitatem*]. *Leop Ps* 51/5.

Zwrot: »mowić nieprawość« = *loqui iniquitatem Vulg* [szyk zmienny] (3): niemowćie przeciwko Bogu nieprawości. *Leop Ps* 74/6; Mowili nieprawość ná wyłokości: połóżyli áż ná niebie vłtá łwe. [Vulg Ps 72/8]. *CzechEp* 37; *JanNKarGórn* G4v.

W przen (1) :

*Szereg: »gorzkość a nieprawość« (1): wełtchni weźrzawłzy w niebo w łtolec Máyełtatu Páná łwego/
á łpluń włzythki gorzkości á niepráwości z ięzyká łwego *RejPos* 207.*

[Wyraz występuje głównie w tekstach religijnych.]

*Synonimy: grzech, niecnota, niepobożeństwo, niepobożność, nieprawda, nierząd, niesprawiedliwość,
niestatek, nieślachetność, nieświętobliwość, niezbożność, przewrotność, złość, złośliwość.*

Cf [NIEPRAWNOŚĆ], PRAWOŚĆ

AK